

THỐNG KÊ THANH HOÁ TRONG SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ

Phạm Đình Đắc^(*)

Ngành Thống kê Thanh Hoá, cơ quan chuyên môn trực thuộc Tổng cục Thống kê, được quản lý theo ngành dọc từ tỉnh tới huyện. Chức năng nhiệm vụ của Cục Thống kê Thanh Hoá và các phòng Thống kê huyện, thị xã, thành phố là tổ chức thực hiện hoạt động thống kê theo chương trình, kế hoạch công tác chung của Tổng cục Thống kê giao; tổ chức thực hiện và quản lý thống nhất công tác thống kê địa phương; thu thập, tổng hợp, phân tích, công bố, lưu trữ số liệu và dự báo thống kê, đáp ứng nhu cầu thông tin trên địa bàn, phục vụ sự quản lý điều hành của các cấp lãnh đạo Đảng, chính quyền các cấp, trong việc hoạch định chính sách và chỉ đạo phát triển kinh tế, ổn định xã hội, nâng cao đời sống nhân dân.

Trong những năm qua, Cục Thống kê Thanh Hoá đã thực hiện tốt chế độ báo cáo, điều tra theo chế độ của Tổng cục Thống kê ban hành. Ngoài ra còn thực hiện báo cáo và điều tra phục vụ yêu cầu của địa phương trong các kỳ họp, kỳ Đại hội của Tỉnh uỷ, HĐND, UBND như báo cáo nhanh tình hình kinh tế - xã hội tháng, quý, năm; các báo cáo phân tích và báo cáo chuyên đề, tài liệu phục vụ sơ kết đánh giá tình hình thực hiện các Nghị quyết của Đảng. Những năm qua ngành Thống kê Thanh Hoá đã thực hiện một số cuộc điều tra lớn đạt kết quả như: Tổng điều tra dân số vào các năm 1976,

1989; Tổng điều tra dân số và nhà ở năm 1999; điều tra mức sống dân cư năm 1993; Tổng điều tra nông thôn nông nghiệp và thuỷ sản năm 1994, 2001; Tổng điều tra cơ sở kinh tế hành chính sự nghiệp các năm 1995, 2002; điều tra thu thập thông tin tính chỉ tiêu tổng sản phẩm trong tỉnh (GDP) năm 1994, 1996; điều tra thu chi kinh tế hộ gia đình nhiều kỳ từ năm 1995 - 1998; điều tra toàn bộ công nghiệp năm 1998; điều tra vốn đầu tư phát triển toàn xã hội năm 2000, 2005,... Kết quả các cuộc điều tra này đã thu thập những thông tin rất cơ bản phục vụ Tỉnh uỷ, UBND tỉnh, các cấp, các ngành trong việc chỉ đạo sản xuất phát triển kinh tế, quản lý xã hội và liên tục những năm gần đây ngành Thống kê Thanh Hoá chủ động hoặc phối kết hợp với các ngành liên quan tìm nguồn kinh phí tiến hành thêm một số cuộc điều tra chuyên đề, nhằm cung cấp thông tin đánh giá chiều sâu phục vụ lãnh đạo cấp uỷ, chính quyền địa phương. Những tài liệu điều tra và phân tích chuyên đề được Tỉnh uỷ, HĐND, UBND tỉnh đánh giá là tài liệu cần thiết góp phần đánh giá sâu sắc tình hình kinh tế - xã hội của tỉnh như: điều tra thu thập thông tin tính chỉ tiêu tổng sản phẩm trong tỉnh (GDP), tích lũy từ nội bộ nền kinh tế và tiêu dùng cuối cùng phục vụ đánh giá chuyển dịch cơ cấu kinh tế; điều tra trong sản xuất nông nghiệp để đánh giá chuyển dịch cơ cấu mùa vụ, cây trồng; điều tra để xác định tỷ lệ tăng dân số cho từng huyện,

(*) Thạc sĩ, Cục trưởng Cục Thống kê Thanh Hoá

thị xã, thành phố; điều tra đánh giá tiềm năng xuất khẩu của tỉnh; tiềm năng khai thác vốn đầu tư; kết quả và tiềm năng phát triển công nghiệp; thực trạng và triển vọng phát triển kinh tế trang trại; đời sống và thu nhập của dân cư; điều tra thu thập thông tin về kinh tế vùng mía đường Lam Sơn, hoàn thành tập tài liệu kinh tế vùng mía đường Lam Sơn thời kỳ 1990-1998 phục vụ tổng kết mô hình Hiệp hội Mía đường Lam Sơn theo yêu cầu của Chính phủ; biên soạn tập tài liệu "Tình hình kinh tế - xã hội 5 năm thời kỳ 1996- 2000 và 2001-2005" phục vụ 2 kỳ Đại hội Tỉnh Đảng bộ Thanh Hoá lần thứ XV và lần thứ XVI (tài liệu này được lưu hành chính thức trong Đại hội), đã góp phần cho cấp uỷ, chính quyền địa phương có căn cứ đề ra các chủ trương, giải pháp thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn. Ngoài ra Cục Thống kê Thanh Hoá còn hoàn chỉnh nhiều chuyên đề có chất lượng trong các ngành: Nông, lâm nghiệp - thuỷ sản; công nghiệp; XDCB; thương mại; dân số - xã hội môi trường; tài khoản quốc gia.

Nhìn chung các báo cáo thống kê, phân tích hoạt động kinh tế - xã hội, điều tra thống kê của Cục Thống kê Thanh Hoá cơ bản đáp ứng yêu cầu thông tin quản lý kinh tế - xã hội của lãnh đạo Đảng, các cấp chính quyền, được sự đồng tình, nhất trí từ các cơ quan lãnh đạo tỉnh đến huyện, thị xã, thành phố và các ban ngành, góp phần quan trọng trong việc xây dựng các mục tiêu và giải pháp chỉ đạo điều hành hàng tháng, quý, năm, 5 năm của các cấp chính quyền. Qua đó thể hiện ngành Thống kê Thanh Hoá trong nhiều năm, đã phải đầu tư nhiều công sức trí tuệ, làm việc liên tục với quyết tâm phấn đấu rất cao, kết hợp với sự linh hoạt,

nhạy bén trong quá trình thực hiện nhiệm vụ được giao.

Công tác phát triển công nghệ thông tin trong toàn ngành của những năm gần đây đã có những tiến bộ cả về quy mô và chất lượng sử dụng, đến nay toàn ngành hiện có 80 máy tính và 40 máy in; trong đó, 27 huyện, thị xã, thành phố đã có từ 1-3 máy tính và một máy in; các huyện, thị xã, thành phố phần lớn đã nối mạng LAN theo chương trình đề án 112 của Chính phủ; việc ứng dụng các phần mềm chuyên dùng ở Văn phòng cục như phần mềm về chỉ số giá hàng tháng; tổng mức bán lẻ; giá vận tải; báo cáo nhanh công nghiệp và các chương trình tổng hợp nhanh các cuộc điều tra,... bước đầu ứng dụng có hiệu quả; cho đến nay tất cả các phần nghiệp vụ đã thực hiện chế độ báo cáo qua mạng theo cả đường chấm điểm thi đua của Tổng cục và đường thư điện tử. Trong quý I/2006 các máy tính trong Văn phòng cục đã được nối mạng toàn bộ và kế hoạch trong 6 tháng đầu năm 2006 ngành sẽ tiến hành thí điểm nối mạng diện rộng cho 10 huyện, thị xã, thành phố để thực hiện chế độ báo cáo qua mạng theo đường thư điện tử, tiến tới cuối năm hoàn thành nối mạng cho các huyện còn lại. Đây là một bước đi đột phá trong lĩnh vực công nghệ thông tin của ngành, đã được Ban lãnh đạo và toàn ngành nhất trí cao trong Hội nghị tổng kết ngành năm 2005.

Năm 2006, ngành Thống kê Thanh Hoá tiếp tục chủ động đổi mới, cải tiến phương pháp làm việc nhằm nâng cao chất lượng và làm phong phú hơn các số liệu thống kê góp phần tích cực vào công cuộc đổi mới, cơ bản nhất là nâng cao chất lượng và hiệu quả của thông tin thống kê. Trước hết, tổ chức tốt các cuộc điều tra lớn (điều tra mức sống hộ gia

đình và Tổng điều tra Nông thôn nông nghiệp và thuỷ sản 2006), đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học, viết chuyên đề và phân tích thống kê; đăng ký với Viện Khoa học Thống kê 1 đề tài khoa học "Thực trạng, giải pháp phát triển kinh tế - xã hội 11 huyện miền núi tỉnh Thanh Hoá thời kỳ 2006-2010"; mỗi chuyên viên trong Văn phòng Cục Thống kê, đăng ký hoàn thành mỗi người một chuyên đề trở lên theo mục tiêu trong Hội nghị cán bộ công chức năm 2006 đã đề ra. Đây là biện pháp cơ bản để nâng cao chất lượng của thông tin thống kê.

Bên cạnh kết quả đạt được đáng khích lệ trong những năm qua của ngành Thống kê Thanh Hoá, về chất lượng thông tin nói chung và công tác nghiên cứu khoa học, viết phân tích thống kê nói riêng; ngành Thống kê Thanh Hoá cũng còn một số hạn chế, tồn tại nhất định đó là: một số thông tin cung cấp chưa kịp thời (nhất là kết quả các cuộc Tổng điều tra); chưa có sự thống nhất cao về số liệu giữa tỉnh và huyện; các thông tin đánh giá hiệu quả sản xuất, kinh doanh, lao động, thu nhập, việc làm, chất lượng lao động, thông tin về thị trường... còn sơ lược; số lượng các đề tài khoa học, báo cáo chuyên đề và phân tích chưa nhiều, các báo cáo phân tích có chất lượng, có tính thuyết phục cao còn rất ít; các thông tin dự báo chưa nhiều và chủ yếu mới sử dụng các phương pháp dự báo giản đơn. Cơ sở vật chất kỹ thuật và trình độ cán bộ thống kê hiện nay còn thấp so với yêu cầu, nhận thức về vai trò của công tác thống kê, sự phối kết hợp cung cấp thông tin ban đầu cho cơ quan thống kê tuy đã có nhiều tiến bộ song vẫn còn yếu, do đó đã ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng thông tin đầu ra.

Để nâng cao hiệu quả công tác thống kê, đáp ứng yêu cầu quản lý trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá ngành Thống kê Thanh Hoá cần tập trung vào một số hoạt động sau:

- Ngành Thống kê cần xác định rõ hơn nữa nhu cầu thông tin của các cấp, các ngành để bổ sung các chỉ tiêu thống kê còn thiếu trong nền kinh tế thị trường có nhiều thành phần kinh tế, đặc biệt là các chỉ tiêu đánh giá thành phần kinh tế, đánh giá chất lượng lao động, thu nhập, các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả, các chỉ tiêu về khoa học công nghệ môi trường,...

- Tăng cường hơn nữa trong công tác nghiên cứu khoa học, viết chuyên đề và phân tích thống kê, coi trọng dự báo thống kê và so sánh tình hình kinh tế - xã hội của tỉnh với một số tỉnh trong cả nước.

- Từng bước tăng cường kết cấu hạ tầng công nghệ thông tin trong hoạt động của Cục Thống kê đến các Phòng Thống kê huyện, thị xã, thành phố; ứng dụng các phần mềm chuyên dùng nhằm tự động hoá các khâu xử lý, tính toán, tổng hợp và phân tích.

- củng cố bộ máy tổ chức, gắn liền với công tác đào tạo và đào tạo lại để nâng cao trình độ cho cán bộ công chức làm công tác thống kê; đồng thời củng cố mạng lưới thống kê xã, phường, thị trấn, kết hợp với công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ thống kê cho cán bộ thống kê xã, phường, thị trấn.

- Ngành Thống kê cần chủ động tự đổi mới và hoàn thiện phương pháp thu thập thông tin, xử lý số liệu, nâng cao trình độ chuyên môn để đảm bảo cung cấp thông tin đầy đủ, kịp thời đảm bảo độ tin cậy cao của thông tin thống kê■